

Studieveiledning til fagemnet sykdomslære

Pensum:

Undervisningspresentasjonene sammen med oppgitte sider i lærebøkene er å betrakte som pensum.

Lærebøkene som nevnes i undervisningspresentasjonene er:

Sykdomslære 1 + 2 i serien Repeter!

Gyldendal Norsk Forlag

Anbefalt fordypnings-/ tilleggslitteratur:

Sykdomslære - Indremedisin, kirurgi og anestesi

Gyldendal Norsk Forlag

Undervisningspresentasjonene ligger på vår hjemmeside «Oppslagstavlen» og det anbefales at studentene leser gjennom disse før undervisningen i de enkelte emnene.

Vi gjør imidlertid oppmerksom på at du *ikke* vil klare å lære deg alt ved bare å lese gjennom presentasjonene. For å forstå det som står her anbefaler vi både aktiv deltagelse i undervisningen, i tillegg til at du bruker andre ressurser som de anbefalte lærebøker, gode internettressurser etc.

Etter hver samling vil det bli sendt ut en samling av spørsmål. Påfølgende samling starter alltid med en liten repetisjon av forrige samling, samt gjennomgang av disse spørsmålene. Etter hele emnet er det en skriftlig eksamen med både flervalgsspørsmål (multiple choice) og kortsvarsoppgaver.

For å bli flink i sykdomslære kreves det både at du lærer deg ting utenat (pugg) og enda viktigere: at du bruker god tid på å skape forståelse for de forskjellige mekanismene både i en frisk og syk kropp. Vil du lykkes i dette faget anbefaler vi at du forbereder deg til alle samlingene. Da kan du være med i diskusjonen og vil få mye mer ut av tiden du legger ned. Du vil også oppleve mestring. Det er også lurt å bruke tid til å diskutere stoffet sammen med andre. En god grunnleggende forståelse av forskjellige sykdommer vi kan ha i kroppen vil være gull verdt for deg videre i yrkeslivet ditt som massasje- eller soneterapeut.

Læringsutbyttebeskrivelser

Samling 1

Generell patologi og kreft.

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne følgende om generell patologi:

- nevne hvilke faktorer som kan skade cellene, og forstå hvordan cellene tilpasser seg, samt forstå generelle mekanismer ved celledød og celledeskade
- forklare hva betennelse er og hva som skjer under en betennelsesprosess
- beskrive hva som forårsaker og disponerer for aterosklerose, trombose, emboli og infarkt
- beskrive forskjellen på maligne og benigne svulster
- forklare årsakene til og utviklingen av kreft, og hvordan kreftceller oppfører seg i organismen
- forklare mekanismene ved immunologiske sykdommer: allergi, autoimmunitet, forkastelsesreaksjoner
- Kjenne til innholdet i begrepene anamnese og klinisk undersøkelse

Undersøkelsesteknikk

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kjenne innholdet i begrepene:

- Anamnese
- Klinisk undersøkelse

Sykdommer i nervesystemet, med øye- og øresykdommer

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, årsakssammenheng, symptomer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer:

- Hjerneslag
- Parkinsonisme - Parkinsons sykdom
- Epilepsi
- Multippel sklerose (MS)
- Hodepine – tensjonshodepine og migrene
- Meningitt
- Demens, Alzheimer

I tillegg skal studenten kunne definisjonen av følgende sykdommer

- Øyeskader og konjunktivitt
- Grønn og grå stær
- Otitis media

Samling 2

Sykdommer i sirkulasjonssystemet + blodsykdommer

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, årsakssammenheng, symptomer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer:

- Hypertensjon
- Åreforkalkning
- Angina pectoris
- Hjertefarkt
- Arytmi
- Hjertesvikt

I tillegg skal studenten kunne definisjonen og de vanligste symptomer av følgende sykdommer:

- Claudio intermittens (røyebeben), åreknuter, venøs insuffisiens

Studenten skal kunne definisjonen og de vanligste symptomer av følgende sykdommer:

- Dyp venetrombose og lungeemboli
- Claudio intermittens (røyebeben), åreknuter, venøs insuffisiens
- Klaffesykdommer (aortastenose)
- Anemier, leukemier, lymfomer
- Sykdommer med økt blødningstendens

Sykdommer i respirasjonssystemet

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, årsakssammenheng, symptomer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer:

- Astma
- Kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS)
- Pneumotoraks
- Akutt bronkitt
- Lungebetennelse (pneumoni)
- Lungekreft

Samling 3

Sykdommer i bevegelsesapparatet

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, symptomer, sykdomsmekanismer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende revmatiske sykdommer:

- Revmatoid artritt og Morbus Bechterev
- Polymyalgia reumatika
- Systemisk lupus erythematosus
- Fibromyalgi
- Urinsyregikt

I tillegg er det forventet at studenten skal ha god kunnskap om de ulike sykdommer/lidelser som kan ramme bevegelsesapparatet i

- Nakken – Skulderen - Albue og hånd – Ryggen - Hofte, kne og ankel

Psykatri

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne følgende sykdommer:

- Affektive lidelser (stemningslidelser): angst, depresjon og bipolar lidelse
- Psykoser
- Schizofreni
- Personlighetsforstyrrelser
- Tvangslidelse
- Aldersdemens

Samling 4

Hud- og infeksjonssykdommer

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne:

- Symptomer og tegn på infeksjon
- Hvilke sykdommer de ulike bakterier, sopp, prioner og parasitter kan forårsake, samt kunne symptomer, sykdomsmekanismer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer;
  - HIV og AIDS
  - Viral hepatitt
  - Tuberkulose
  - Mononukleose
  - Malaria
  - Influensa
  - Vannkopper
- Hvordan sykehusinfeksjoner oppstår
- Hvilke lag huden er bygd opp av og hva disse lagene inneholder
- Hudens ulike oppgaver
- Hvilke symptomer og funn som er vanlige ved hudlidelser
- De ulike typer eksem
- Symptomer, sykdomsmekanismer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer;
  - Psoriasis
  - Elveblest
  - Hudinfeksjoner
  - Hudkreft

Samling 5

Hormonsykdommer

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, symptomer, sykdomsmekanismer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer:

- Hyper- og hypotyreose
- Cushings sykdom
- Diabetes mellitus
- Osteoporose

Sykdommer i nyre og urinveier

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, symptomer, sykdomsmekanismer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer:

- Glomerulonefritt
- Akutt og kronisk nyresvikt
- Urinveisinfeksjoner
- Blærekreft
- Nyrestein
- Prostatahyperplasi, prostatakreft
- Inkontinens

I tillegg skal studenten kunne definisjonen av følgende sykdommer

- Prolaktinom
- Polycystisk ovariesyndrom (PCOS)
- Veksthormonmangel

Samling 6

Sykdommer i mage og tarm

Etter gjennomført emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen, symptomer, sykdomsmekanismer, samt kjenne til hovedtrekk i behandlingen av følgende sykdommer:

- Gastroøsofageal reflukssykdom, ulcus pepticum, gastritt
- Cøliaki, matvareintoleranse, inflammatorisk tarmsykdom, irritabel tarmsyndrom
- Akutt appendisitt, peritonitt
- Kolorektal kreft
- Ileus, brokk
- Alkoholisk leverskade, Cirrhose og leversvikt, hepatitt, Pankreatitt (akutt og kronisk), gallestein
- Kreft i bukspyttkjertelen

I tillegg skal studenten kjenne til følgende sykdommer/tilstander:

- Øsofagitt
- Kreft i magesekken
- Kolecystitt

Samling 7

Gynekologi, obstetrikk

Etter endt emne er det forventet at studenten skal kunne definisjonen av følgende sykdommer/tilstander:

- Menstruasjonsforstyrrelser
- Seksuelt overførbare sykdommer
- Gynekologisk kreft
- Komplikasjoner under svangerskap

- Endometriose
- PCOS

Pediatri

- Vekst
- ADHD
- Barneinfeksjoner
- Feberkramper
- Kolikk